

Nesne Yönelimli Programlama

Zafer CÖMERT

Bölüm 4

Sınıf Tanımı, Üyeleri ve Yapısı

Bölüm 4 Sınıf Tanımı, Üyeleri ve Yapısı

- Sınıf Tanımlama
- Metotlar
- Yapıcı metot
- Nesne türetme / nesne başlatma
- Kapsülleme
- Soyutlama

5

6

10

NYP Giriş

 Nesne yönelimli programlama (NYP) paradigmasının temel motivasyonu, yazılım tasarımının gerçek dünya nesnelerine daha uygun hale getirilmesidir.

• Bu paradigma, gerçek dünyadaki nesnelerin özelliklerini ve davranışlarını yazılım tasarımına yansıtmayı hedefler.

NYP Neden Kullanılır?

Modülerlik

Bakım Kolaylığı

Kodun Yeniden
Kullanılabilirliği

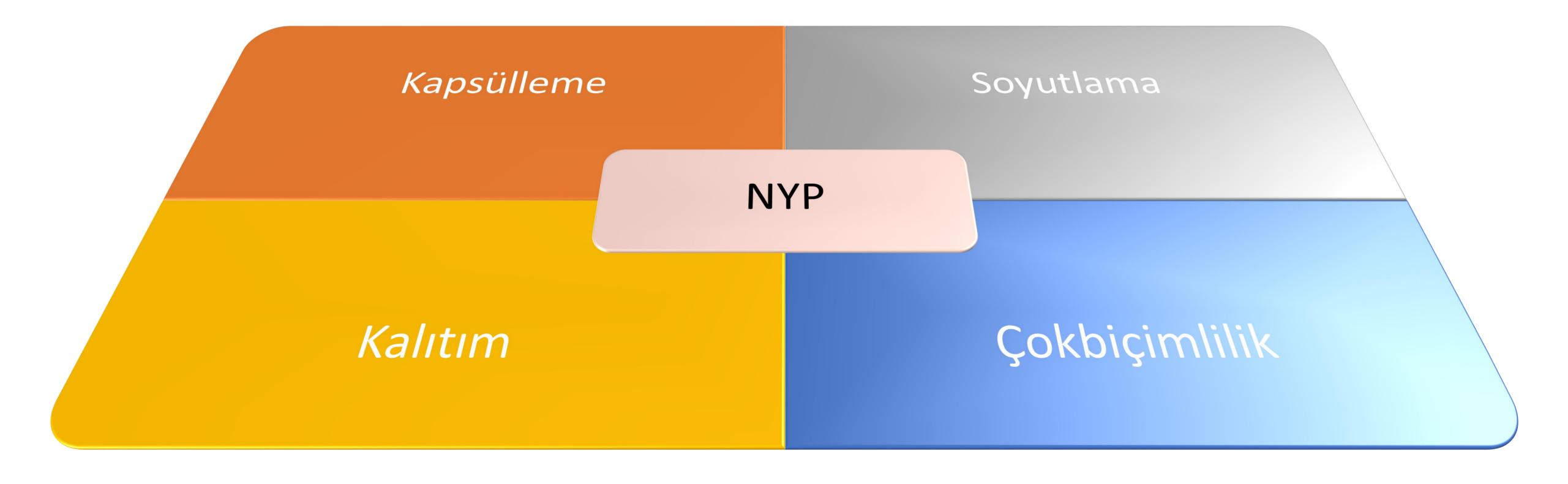
Modelleme

Genişletilebilirlik

Test edilebilirlik

NYP'nin Karakteristik Özellikleri

Nesneler ve Sınıflar

• NYP, sınıflar ve nesneler gibi temel kavramlara dayanır.

 Sınıflar, nesnelerin yapısını tanımlamak için kullanılan taslak veya şablonlardır.

 Nesneler ise, sınıfların örnekleridir ve sınıftaki özellikleri ve davranışları taşırlar.

Nesne

Object

Object

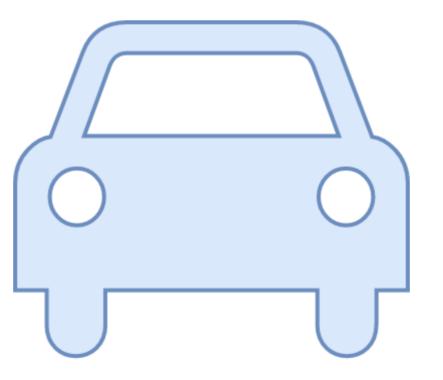
• Sınıflar, nesnelerin yapısını tanımlamak için kullanılan taslak (template) veya şablonlardır (blueprint).

Mantıksal bir varlık

• Nesneler ise, sınıfların örnekleridir (instance) ve sınıftaki özellikleri ve davranışları taşırlar.

Fiziksel bir varlık

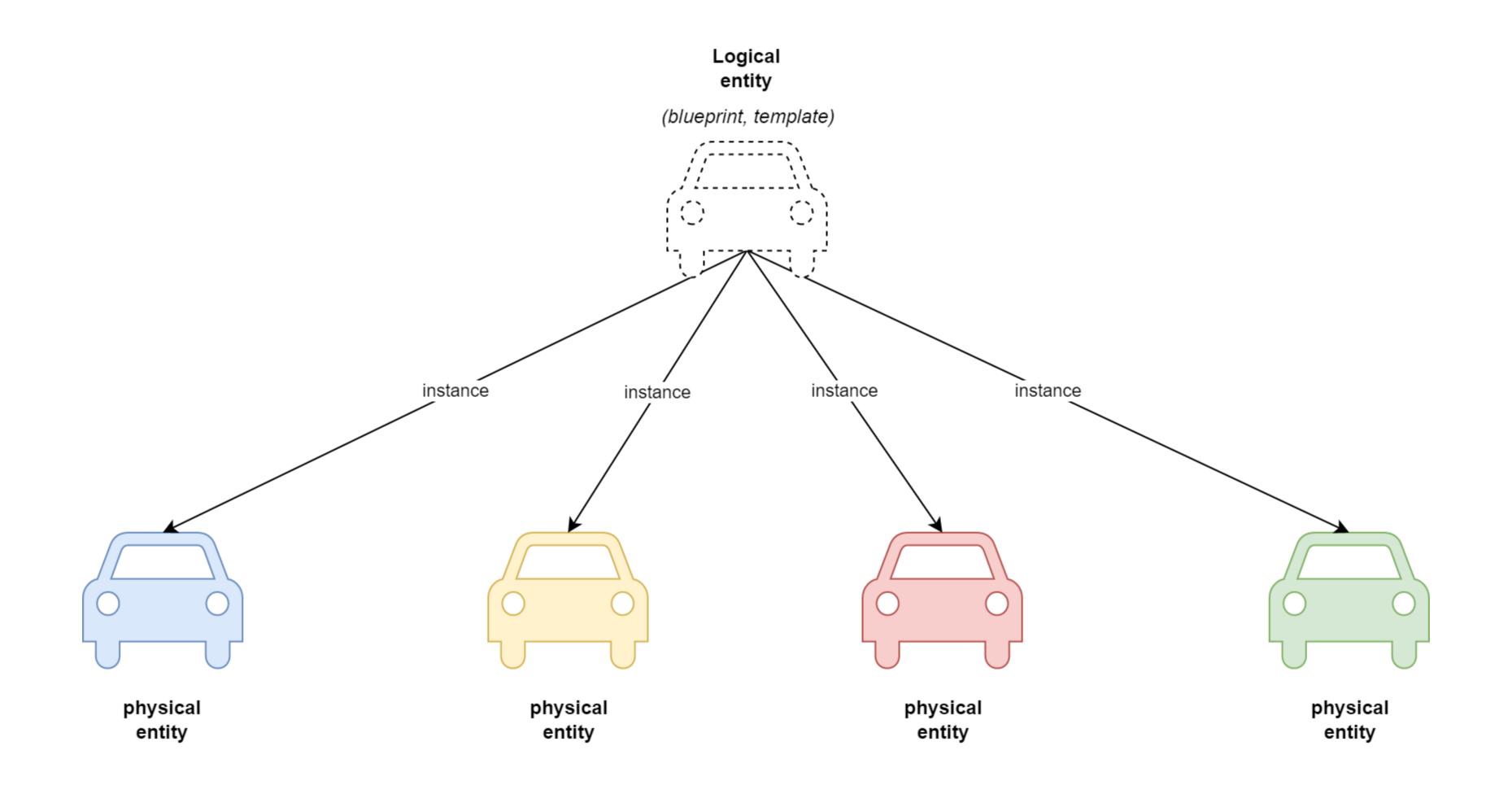

Car

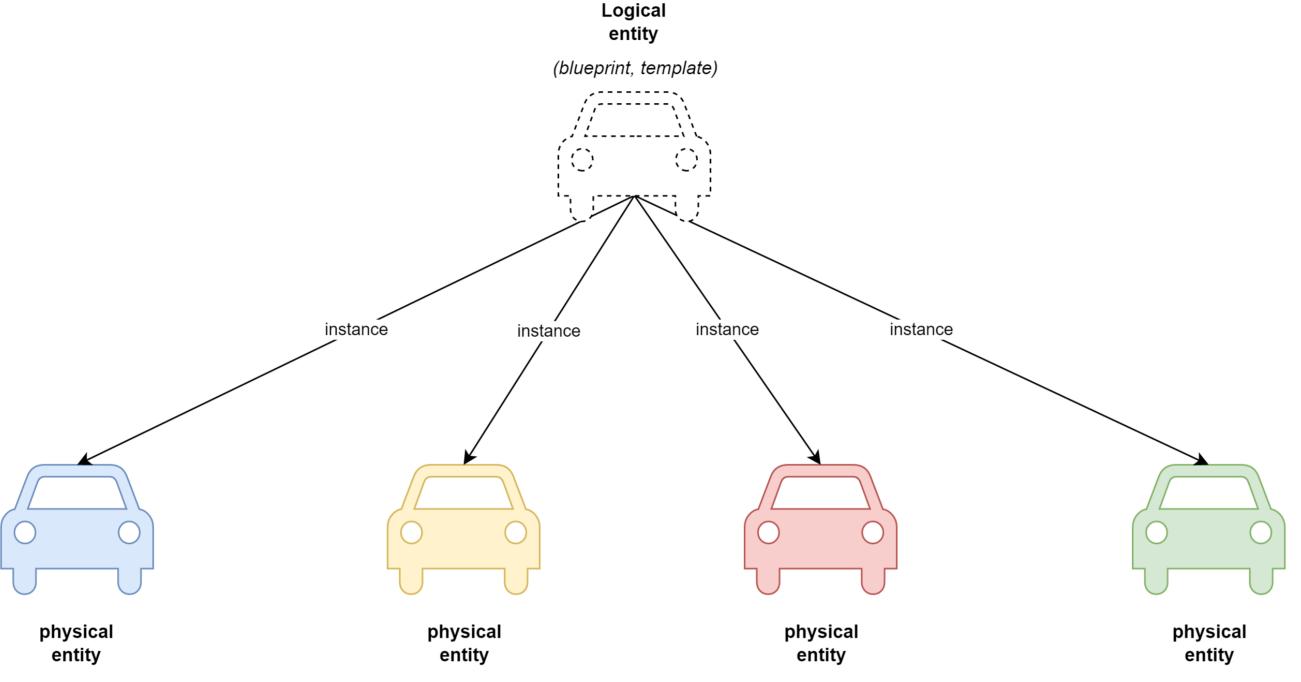
- manufacturer: string
- model : string
- year : string
- + color: string
- + activateWipers(speed:int):void
- + openSunRoof(): void
- + playRadio(station:double) : void
- + go(): void
- + stop(): void

Object – Class - Instance

- manufacturer: TOGG - model: T10X SUV - year: 2023 + color: Blue + activateWipers(speed:int):void + openSunRoof(): void + playRadio(station:double): void + go(): void + stop(): void

- manufacturer: Opel - model : Corsa - year : 2020 + color: Yellow + activateWipers(speed:int):void + openSunRoof() : void + playRadio(station:double) : void + go(): void + stop(): void

Car
- manufacturer: Scoda
- model : Superb
- year : 2019
+ color: Red
+ activateWipers(speed:int):void
+ openSunRoof() : void
+ playRadio(station:double) : void
+ go(): void
+ stop(): void

Car
- manufacturer: Volkswagen
- model : Passat
- year : 2021
+ color: Green
+ activateWipers(speed:int):void
+ openSunRoof() : void
+ playRadio(station:double) : void
+ go(): void
+ stop(): void

Python

- Nesne Yönelimli Programlama (OOP)
- Yapısal Programlama
- Fonksiyonel Programlama (FP)
- Prosedürel Programlama
- Generic Programlama
- Asenkron Programlama

Java

- Nesne Yönelimli Programlama (OOP)
- Generic Programlama
- Bildirimci Programlama (RP)
- Asenkron Programlama
- Fonksiyonel Programlama (FP)
- Paralel Programlama
- Yapısal Programlama

 Soyutlama, bir nesnenin yalnızca önemli olan özelliklerinin gösterilmesini sağlar.

• Bir sınıf, bir nesnenin önemli özelliklerini tanımlar ve bu özellikleri diğer nesnelerden gizler.

 Bu, nesnelerin daha az karmaşık hale gelmesini ve programcının kodu daha iyi anlamasına yardımcı olur.

- Kahve makinesi bir nesne olarak düşünelim. Dış dünyadan sadece bazı işlevleri görebiliriz (örneğin, düğmeye basarak kahve yapabiliriz), ancak içindeki karmaşık mekanizma ve yapı gizlenir.
- Kullanıcılar sadece kahve yapma işlevini düşünür, içindeki detaylarla uğraşmak zorunda kalmazlar. Bu aslında soyutlama konusuda bir

- TV kumandası, televizyonu açma, kanal değiştirme, ses ayarlama gibi işlevleri kullanıcıya sunar.
- Ancak, kumanda içindeki devreler ve sinyal iletimi gibi detaylar kapsüllenir ve kullanıcı tarafından düşünülmez.

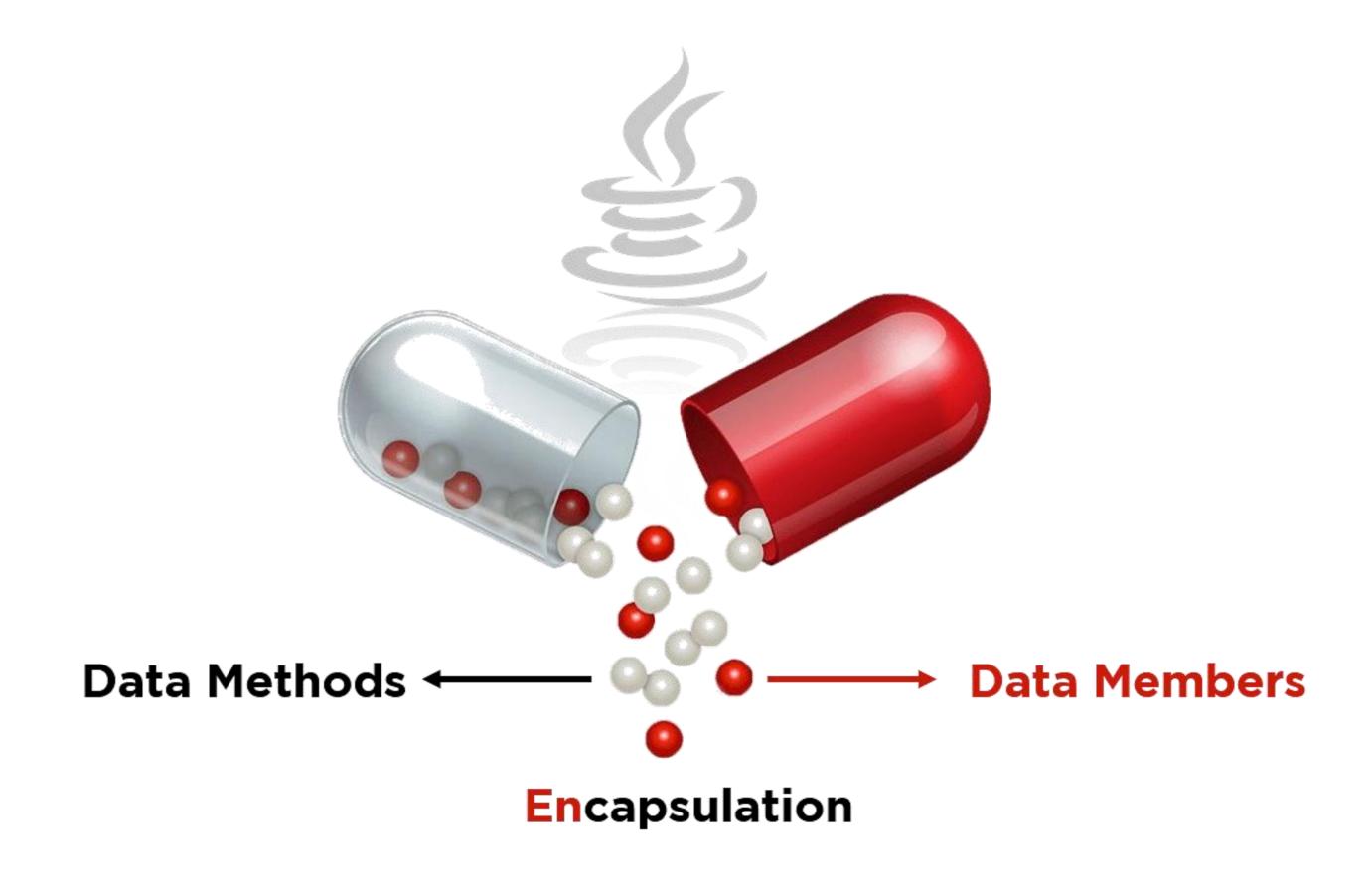

• Bu özellik, programcıların kodunun belirli bir bölümünü saklamasına (information hiding) ve programın diğer bölümleri tarafından daha az etkileşimli hale getirmesine yardımcı olur.

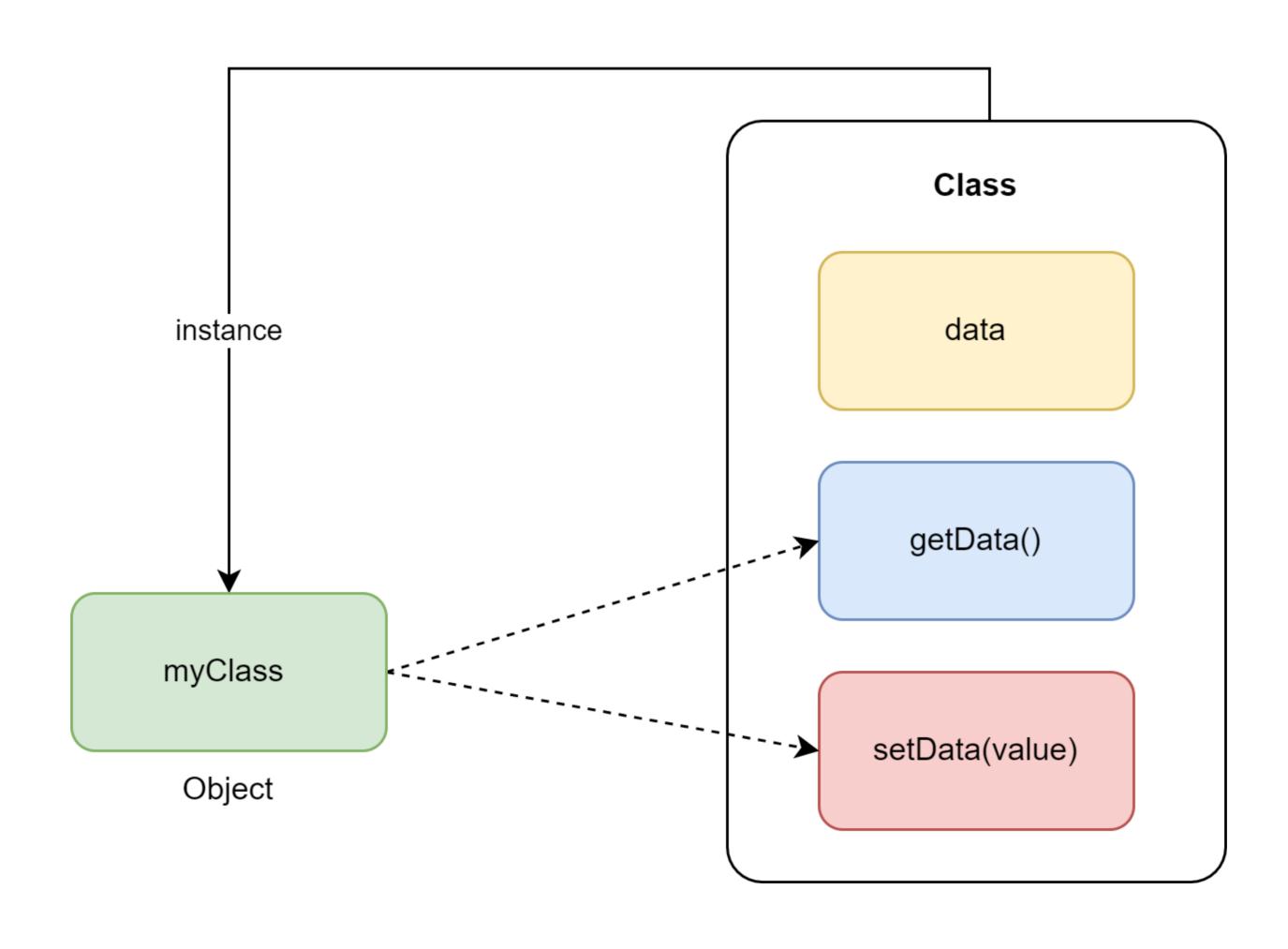
• Bu, programcının daha az hata yapmasına ve kodu daha kolay okunabilir ve anlaşılabilir hale getirmesine yardımcı olur.

 Kapsülleme, verilere doğrudan erişim izni verilmeyen, bunun yerine verilerin gizlendiği bir süreçtir.

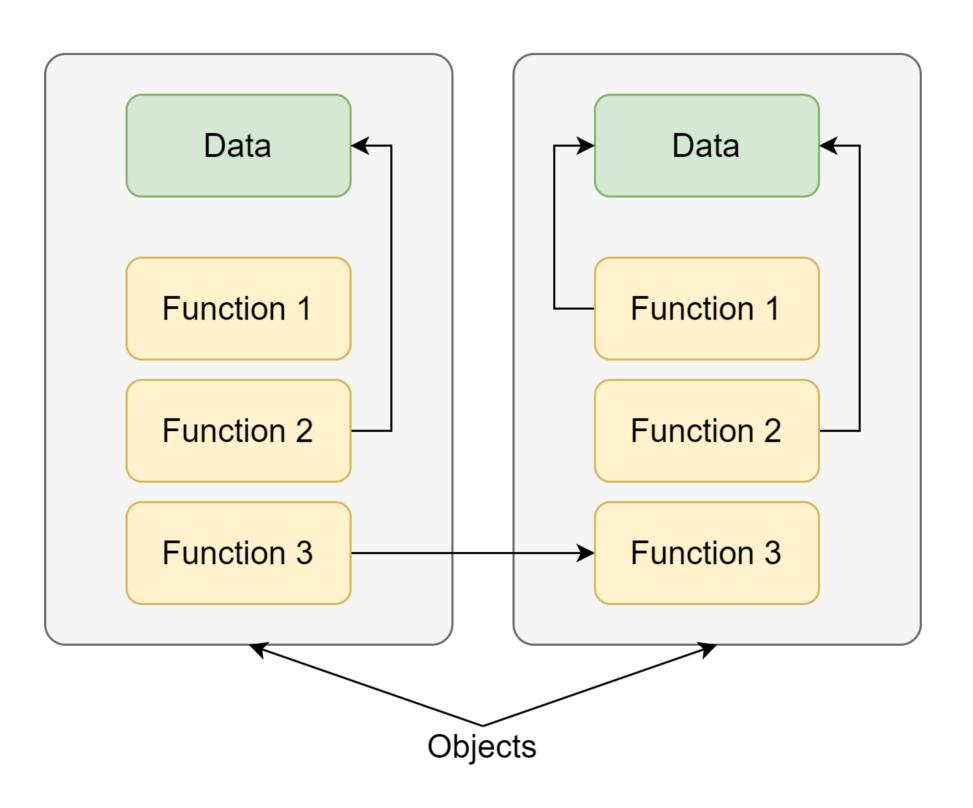

Nesne Yönelimli Programlama

Kalıtım (Inheritance)

 Herhangi bir kodu tekrar kullanabilmekten bahsettiğimizde genellikle kalıtımdan bahsederiz. Kalıtım, bir nesnenin başka bir nesnenin özelliklerini devralması işlemidir.

• Kalıtım, bir sınıfın özelliklerinin, davranışlarının ve yöntemlerinin başka bir sınıf tarafından devralınabilmesini sağlar.

• Böylece, yeni bir sınıf, bir önceki sınıfın tüm özelliklerini ve davranışlarını miras alır ve bunları üzerinde değişiklikler yapabilir.

Çokbiçimlilik (Polymorphism)

- Polymorphism, bir nesnenin birden fazla farklı şekilde davranış sergileyebilmesi yeteneğini ifade eder.
- Bu davranışlar, aynı isimle ancak farklı parametrelerle çağrılan farklı metotlar tarafından gerçekleştirilir.
- Polymorphism, bir arayüz üzerinden birden fazla farklı sınıfın uygulanmasına izin verir. Bu sayede, aynı işlevselliğe sahip olan ancak farklı davranışlar sergileyen nesneler birbirinin yerine kullanılabilir hale gelir.